

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžk/23/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200151
Dátum vydania rozhodnutia: 18.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9017200151.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: G.. K. L., trvale bytom D. XX, XXX XX E., právne zastúpenej JUDr. Martin Staroňom, advokátom so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, proti žalovanému Okresnému úradu Prešov, Odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Námestie mieru 3, 081 92 Prešov, za účasti: 1. G. R., trvale bytom XX. U. XXX/XX, E., 2. G.. T. R., trvale bytom XX. U. XXX/XX, E., 3. H. N., trvale bytom W. L. XXXX/X, E., 4. G.. B. N., trvale bytom W. L. XXXX/X, E., 5. JAP PROJEKT - Ing. Peter Jurica, trvale bytom F. XX, E., 6. F. C., trvale bytom XX. U. XX, E., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 18. decembra 2015 číslo: OU-PO-OVBP2-2015/50841/141969/ŠSS-Ka, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľky (pôvodne žalobkyne) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/8/2016-84 zo dňa 28. apríla 2017, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.
- III. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamietá.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OVBP2-2015/50841/141969/ŠSS-Ka zo dňa 18.12.2015, ktorým ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Mesta Sabinov (stavebný úrad) č. k. 1148/2015/50841/141969/Šss-Ka ktorým podľa § 88 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 88a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“) nariadil vlastníčke stavby G.. K. F. (žalobkyňi, v súčasnosti používajúcej priezvisko L.) odstránenie stavby: „Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu“, na pozemku parc. č. XXX v k. ú. E.. O trovách konania rozhodol správny súd podľa ust. § 167 ods. 1, § 168 a § 169 SSP tak, že žalobkyňi, žalovanému a ďalším účastníkom náhradu trov

nepriznal.

2. Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z obsahu predloženého administratívneho spisu. Z jeho obsahu vyplynulo, že vo veci predmetnej stavby bolo rozhodnutím žalovaného č. OU - PO-OVPBP2-2014/34925/107716/ŠSS-ZPM zo dňa 1.12.2014 zamietnuté odvolanie žalobkyne a potvrdené prvostupňové rozhodnutie Mesta Sabinov č. 17337/2014-154-2/Va zo dňa 12.8.2014 ktorým bolo zastavené konanie o zmenu dokončenej stavby „Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu“ na pozemku parc. č. XXX súp. č. XXX v k. ú. E., v konaní bolo preukázané o. i. to, že predmetná stavba sa začala realizovať bez právoplatného stavebného povolenia, čo bolo preukázané pri vykonávaní štátneho stavebného dohľadu zo strany stavebného úradu dňa 8.8.2014. Rozhodnutie zo dňa 12.8.2014 nadobudlo právoplatnosť 15.12.2014.

3. Predmetom súdneho prieskumu je následný postup a rozhodnutie v konaní, začatom na základe „Oznámenia o začatí konania o dodatočnom povolení (odstránení) stavby, výzva na predloženie dokladov, rozhodnutie o prerušení konania“ č. 1148/2015-033/Va zo dňa 27.01.2015, ktorým vzhľadom na vedomosť o tom, že stavebníčka začala uskutočňovať zmenu dokončenej stavby: Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu na pozemku parc. č. XXX súp. č. XXX k. ú. E. bez stavebného povolenia, stavebný úrad vyzval žalobkyňu, aby v stanovenej lehote stavebnému úradu predložila žiadosť o dodatočné povolenie stavby, doplnenú najmä o údaje a dokumenty uvedené v § 8 Vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Stavebného zákona, a k žiadosti priložila projektovú dokumentáciu v rozsahu uvedenom v § 9 uvedenej Vyhlášky, z ktorej textovej a grafickej časti musí byť zrejme navrhované konečné riešenie stavby, aby stavebný úrad mohol určiť podmienky na dokončenie stavby, alebo nariadiť úpravy už zrealizovanej stavby (v zmysle § 88a ods. 4 druhá časť vety) a aby doplnila údaje o súlade stavby s územnoplánovacou dokumentáciou.

4. Na ústnom pojednávaní vo veci sa spoluvlastníčka susediacej stavby p. R. zaviazala doložiť vyjadrenie k stavbe do 7 dní, dňa 17.4.2015 manželia R. požiadali o kópiu projektovej dokumentácie a predĺženie lehoty na vyjadrenie. Dňa 8.6.2015 podali vyjadrenie v ktorom namietali obmedzovanie ich stavby tienením a neprímeranou výškou 7 m v hrebeni. Dňa 8.7.2015 znova namietali okrem iného to, že povoľovaná stavba im nad mieru primeraným spôsobom sťažuje výkon vlastníckeho práva tým, že v dôsledku postavenia stavby sa im výrazným spôsobom znížil prísun denného svetla na pozemok aj v dome. Predložili svetelnotechnický posudok č. 20/6/15/1 vypracovaný zhotoviteľom anua s.r.o. Bratislava, podľa ktorého ekvivalentný uhol tienenia kontrolného bodu 40,8° je menej oproti maximálnemu možnému ekvivalentnému uhlu tienenia ktorý je pre danú lokalitu 30°, so záverom že v dôsledku stavby dôjde k výraznému prekročeniu miery možného zatienenia okolitej zástavby, pre daný typ zástavby, lokalitu a sklon terénu platí maximálny ekvivalentný uhol tienenia 30°.

5. Následne bola žalobkyňa výzvou zo dňa 3.9.2015 vyzvaná na predloženie svetelnotechnického posudku na preverenie, či stavba dokončená v zmysle predloženej dokumentácie bude v súlade s príslušnými STN.

6. Žalobkyňa v priebehu konania spolu s ostatnou dokumentáciou predložila svetelno-technické posudky č. 5/2015 a č. 8/2015, podľa záverov ktorých obytné miestnosti susediaceho rodinného domu rodiny R. majú splnené hygienické kritérium doby preslnenia podľa STN 73 4301 - 4.2.1. a taktiež kritické okno s označeným posudzovaným bodom P3, spĺňa hraničný ekvivalentný uhol tienenia 36° podľa STN 73 0580 - 1 zmena 2.

7. Rozhodnutím príslušného stavebného úradu č. 1148/2015 - 033/Va zo dňa 25.9.2015 bolo žalobkyňi nariadené odstránenie stavby „Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu“ na pozemku parc. č. XXX nakoľko predloženými výpočtami stanovený ekvivalentný uhol tienenia 36° resp. 40,8° prekračuje maximálny ekvivalentný uhol tienenia a dôjde k prekročeniu miery možného zatienenia okolitej zástavby, ktorá je pre danú lokalitu v zmysle platného územného plánu stanovená na max. 30°.

8. Žalobkyňa v odvolaní namietala procesné pochybenia, rozpory v záveroch svetelnotechnických

posudkov a zdôrazňovala rešpektovanie zásad ochrany pamiatkovej zóny E., potvrdené aj predloženým stanoviskom Krajského pamiatkového úradu. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí jej námietky vyhodnotil ako nedôvodné.

9. Krajský (správny) súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa, ako v odvolaní, tak aj v samotnej žalobe argumentovala tým, že v danom prípade je potrebné na posúdenie presvetlenia stavby aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, týkajúcu sa umiestňovania stavieb v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest, poukazujúc na záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov č. KPUPO-2015/5174-6/39307/Sab zo dňa 12.06.2015, v ktorom je uvedené, že predmetná stavba sa nachádza na území Pamiatkovej zóny E., evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, v registri pamiatkových zón pod č. XX.

10. Krajský súd sa stotožnil so stanoviskom žalovaného o neprípustnosti tejto argumentácie predovšetkým s prihliadnutím na dikciu predmetnej STN: „Ak oprávnené inštitúcie príslušnej obce jednoznačne vymedzia zóny obce so zvýšenou hustotou zástavby (najmä vo väčších mestách)...“ z ktorej jednoznačne vyplýva, že na určenie či je stavba umiestnená v zóne so zvýšenou hustotou zástavby, ktoré by pripustilo uhol tienenia väčší ako 30°, nepostačuje svojvôľa stavebníka, prípadne dotknutého orgánu spolupôsobiaceho v konaní. V prípade, že na území obce sú vytvorené zóny obce so zvýšenou hustotou zástavby, je potrebné túto skutočnosť zo strany obce deklarovať zákonne prípustnými prostriedkami, a to predovšetkým jej zahrnutím do platného územného plánu obce, čo v danom prípade splnené nie je. Vzhľadom na absenciu vymedzenia zón mesta E. so zvýšenou hustotou zástavby je potrebné na problematiku presvetlenia existujúcich alebo navrhovaných vnútorných priestorov s trvalým pobytom ľudí aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, odporúčajúcu uhol tienenia do 25°, ktorý však nesmie prekročiť 30°.

11. Krajský súd sa stotožnil aj s argumentáciou žalovaného aj v tom, že Krajský pamiatkový úrad Prešov sa v konaní vyjadril k predloženej projektovej dokumentácii z hľadiska ochrany kultúrnych pamiatok. Nie je v jeho pôsobnosti posúdiť, či sa stavba nachádza v zóne obce so zvýšenou hustotou zástavby, pričom z obsahu predloženého stanoviska Krajského pamiatkového úradu Prešov nevyplýva, aby sa k týmto skutočnostiam vyjadroval. Stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov nemalo vplyv na meritórne rozhodnutie stavebného úradu.

12. Krajský súd ďalej poukázal na ust. § 88a ods. 2 Stavebného zákona, pričom pod pojmom „verejné záujmy chránené stavebným zákonom a osobitnými predpismi“ sa rozumejú najmä ciele a zámery územného plánovania, vyjadrené v územnoplánovacej dokumentácii, územnoplánovacích pokladoch, základné požiadavky na stavby podľa zákona a všeobecné technické požiadavky na výstavbu, vrátane požiadaviek na stavby užívané s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie upravené vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. Z uvedeného vyplýva, že dokumentácia stavby, ktorá má byť dodatočne povolená musí byť vypracovaná tak, aby vyhovovala všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu predovšetkým podľa vyhlášky č. 532/2002 Z.z. a ustanoveniami Slovenských technických noriem. Nakoľko aj stavebníčka predložila stavebnému úradu znalecké posudky, z ktorých vyplýva že stavba nespĺňa podmienku maximálneho povoleného uhla tienenia určeného ako 30°, vzhľadom na skutočnosť, že platný územný plán Mesta E. nevymedzuje zóny so zvýšenou hustotou zástavby, žalobkyňa jednoznačne nevyhovela výzve stavebného úradu zo dňa 27.01.2015 pretože nepreukázala, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom, čím došlo k splneniu zákonných predpokladov na postup podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b/ v spojení § 88a ods. 2 Stavebného zákona.

13. K námietke žalobkyne, že správne orgány mali vyzvať účastníkov konania, aby sa vyjadrili či žiadajú nový znalecký posudok alebo mali vyzvať na vyjadrenie znalcov, sa správny súd stotožnil s argumentáciou žalovaného, že takýto postup by bol irelevantný a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, nakoľko v danom prípade všetkých predložených svetelnotechnických znaleckých posudkov bol ekvivalentný uhol tienenia určený na 30° prekročený. V prípade znaleckých posudkov č. 5/2015 a 8/2015 vypracovaných Ing. D. Q. o 6° a v prípade znaleckého posudku č. 20/6/15/1 vypracovaného

Ing. G. O. o 10,8°.

14. K námietke týkajúcej sa nerešpektovania tzv. koncentračnej zásady a poskytnutia dodatočnej lehoty na podanie vyjadrenia účastníkov konania G. R. a T. R. správny súd uviedol, že vytýkaný postup stavebného úradu nemohol mať vzhľadom na ostatné podklady predložené v konaní vplyv na meritórne rozhodnutie stavebného úradu, ako aj rozhodnutie žalovaného. Žalobkyňa takýmto postupom stavebného úradu nebola na svojich právach žiadnym spôsobom ukrátená.

15. K námietke že žalovaný sa nevysporiadal so záväzným stanoviskom Krajského pamiatkového úradu správny súd uviedol, že Krajský pamiatkový úrad Prešov záväzným stanoviskom schválil projektovú dokumentáciu podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona. V tomto stanovisku uviedol, že dom žalobkyne nie je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku, ale nachádza sa na území pamiatkovej zóny E. a skonštatoval, že dokumentácia nie je v rozpore s rozhodnutím zo dňa 28.07.2011 č. PO-11/2209-04/6663/Gr, že bola upravená podľa pripomienok úradu v záväznom stanovisku zo dňa 22.05.2015 č. KPÚPO-2015/5174-5/5174-5/39257/Sab. Záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov nerieši otázku zvýšenej hustoty zástavby, toto stanovisko riešilo výhradne splnenie podmienok ochrany kultúrneho fondu realizovaného nadstavbou žalobkyne, ako to vyplýva zo zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, a to aj s prihliadnutím na okolité stavby v pamiatkovom území. Stanovisko neriešilo prípustnosť tejto nadstavby vzhľadom na svetelné vplyvy na susedné stavby, keďže toto nie je v kompetencii pamiatkových úradov.

16. Krajský súd si vyžiadal územný plán Mesta E., v zmysle poslednej zmeny z júla 2015, t. j. v čase po vydaní rozhodnutia stavebného úradu, pričom ani z neho nevyplýva, že v územnom pláne Mesto E. malo stanovenú zónu so zvýšenou hustotou zástavby tak, ako to pre možnosť prekročenia ekvivalentného uhla tienenia vyžaduje použitá norma STN 73 0580-1Z2. Zároveň pripomenul, že územnoplánovacia dokumentácia obce a jej záväzné časti schvaľuje obec všeobecne záväzným nariadením (§ 27 Stavebného zákona). Schválený územný plán obce a schválený územný plán zóny je uložený v obci na stavebnom úrade a na krajskom stavebnom úrade, čo znamená, že je každému prístupný.

17. K námietke žalobkyne, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov správny súd poukázal na funkcie odôvodnenia rozhodnutia pričom nie je nevyhnutné, aby sa správny orgán zaoberal každou vznesenou námietkou, avšak musí byť z neho zrejmé, na základe čoho dospel k právnomu záveru vo svojom rozhodnutí. V odôvodnení rozsudku správny súd na podporu tejto argumentácie poukázal na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení sp. zn. 6Sžo 227/2010 zo dňa 26.10.2011.

18. Námietky žalobkyne ohľadom porušenia povinností správneho orgánu uvedených v § 3 ods. 2, § 32 a § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny súd vyhodnotil tak, že nepovažoval za preukázané, že by postupom správneho orgánu došlo k popretiu základných zásad správneho konania. Zdôraznil, že podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, preto pri rozhodovaní vo veci neprihliadal na žiadosť žalobkyne zo dňa 17.05.2016 o zmenu územného plánu v lokalite ulice C. adresovanú Mestu E..

19. Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa („kasačná sťažovateľka“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP, v ktorej navrhla, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, zároveň, aby jej priznal náhradu trov konania a trov kasačného konania. Alternatívne žiadala, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu a sám zrušil rozhodnutie žalovaného a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

20. Sťažovateľka nesúhlasila s názorom Krajského súdu v Prešove, že vzhľadom na absenciu vymedzenia zón mesta E. so zvýšenou hustotou zástavby je potrebné na problematiku presvetlenia existujúcich alebo navrhovaných vnútorných priestorov s trvalým pobytom ľudí aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, odporúčajúci uhol tienenia do 25°, ktorý však nesmie prekročiť 30°. Trvala na tom,

že pre daný prípad je potrebné aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, ktorá sa týka umiestňovania stavieb v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest. Svoje tvrdenie opiera o záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov č. KPUPO - 2015/5174 - 6/39307/Sab zo dňa 12.06.2015, ktorým Krajský pamiatkový úrad Prešov schválil projektovú dokumentáciu „Obnova rodinného domu, zoznam dokumentácie, zmena č. 4“, vypracovanú Ing. D. C., Aut. Ing., JAP Projekt, F. XX, XXX XX E., v júni 2015 pre úpravu nehnuteľnosti na C. X v E. a v ktorom uviedol, že predmetná stavba sa nachádza na území Pamiatkovej zóny E., evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, v registri pamiatkových zón pod č. XX. Mala za to, že záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu Prešov malo byť v konaní akceptované.

21. Nesúhlasila s názorom správneho súdu, že Krajský pamiatkový úrad Prešov sa v konaní vyjadril k predloženej projektovej dokumentácii z hľadiska ochrany kultúrnych pamiatok a nie je v jeho pôsobnosti posúdiť, či sa stavba nachádza v zóne obce so zvýšenou hustotou zástavby, pričom z obsahu predloženého stanoviska Krajského pamiatkového úradu Prešov nevyplýva, aby sa k týmto skutočnostiam vyjadroval. Poukázala na to, že Krajský pamiatkový úrad Prešov jednoznačne uviedol, že predmetná stavba sa nachádza na území Pamiatkovej zóny E. a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, v registri pamiatkových zón pod č. XX a z toho vyvodila, že pri posudzovaní presvetlenia predmetnej stavby sa mala brať do úvahy časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, ktorá sa týka umiestňovania stavieb v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest. Vzhľadom na to považovala za preukázané, že ako stavebníčka splnila výzvu stavebného úradu č. 1148/2015033/Va zo dňa 27.01.2015. Predložením svetelno - technického posudku 08/2015 vypracovaného Ing. D. Q. považuje za preukázané, že existencia nepovolenej stavby nie je v rozpore s verejným záujmom, nakoľko z neho vyplýva, že obytné miestnosti rodinného domu rodiny R. majú splnené hygienické kritérium doby preslnenia podľa STN 73 4301 - 4.2.1 a taktiež kritické okno s označeným posudzovaným bodom P3 spĺňa hraničný ekvivalentný uhol tienenia. 36° podľa STN 73 0580 1/Z2, a teda posudzovaná zástavba vyhovuje stanoveným požiadavkám.

2.2. V kasačnej sťažnosti opakovane namietala porušenie koncentračnej zásady v súvislosti s akceptovaním námietok manželov R. podaných v predĺženej lehote a považovala za preukázané, že ako stavebníčka predložila všetky doklady osvedčujúce súlad povolovanej stavby s verejným záujmom.

23. Záverom sťažovateľka v zmysle § 447 SSP požiadala kasačný súd o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, vzhľadom na to, že právnymi následkami napadnutého rozsudku krajského súdu jej hrozí závažná ujma, keďže v predmetnom rodinnom dome, ktorého nadstavbu by mala odstrániť, býva so svojou rodinou a odstránením nadstavby sa znemožní bývanie jej a jej rodinných príslušníkov v rodinnom dome, pričom musí byť chránené jej vlastnícke právo a ústavné právo na obydlie a žalobkyňa nebude mať kde bývať. Priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

24. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že proti kasačnou sťažnosťou napadnutému rozsudku nemá námietky a plne sa stotožnil s jeho výrokovou časťou aj s jeho odôvodnením. Navrhol, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Ďalší účastníci konania sa k podanej kasačnej sťažnosti písomne nevyjadrili.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

28. Podľa § 135 SSP

(1) Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

(2) Pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia, ak

a) ide o konanie podľa § 6 ods. 2 písm. d) až f) a i) až k),

b) rozhoduje podľa § 192.

29. Predmetom súdneho prieskumu v konaní pred správnym súdom bolo správne konanie, v ktorom Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU-PO-OVBP2-2015/50841/141969/ŠSS-Ka zo dňa 18.12.2015 potvrdil rozhodnutie stavebného úradu (Mesto E.) č. 1148/2015-033/Va zo dňa 25.09.2015 o nariadení stavby „Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu“, na pozemku parc. č. XXX v k. ú. E., sťažovateľke ako vlastníčkovi stavby, konštatujúc, že stavebný úrad postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami stavebného zákona a správneho poriadku.

30. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobkyne je rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/8/2016-84 zo dňa 28.04.2017, ktorým súd zamietol žalobu sťažovateľky (žalobkyne) na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Kasačný súd v medziach kasačnej sťažnosti preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľky sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

31. Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zák.č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona), stavebný úrad nariadi vlastníčkovi stavby odstránenie stavby postavenej bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť; odstránenie stavby sa nenariadi iba v prípadoch, keď dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami.

32. Podľa § 88a ods. 1 veta prvá stavebného zákona, ak stavebný úrad zistí, že stavba bola postavená bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, začne z vlastného podnetu konanie a vyzve vlastníka stavby, aby v určenej lehote predložil doklady o tom, že dodatočné povolenie nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými týmto zákonom, najmä s cieľmi a zámermi územného plánovania, a osobitnými predpismi.

33. Podľa § 88a ods. 2 stavebného zákona ak vlastníka stavby požadované doklady nepredloží v určenej lehote alebo ak sa na ich podklade preukáže rozpor stavby s verejným záujmom, stavebný úrad nariadi odstránenie stavby.

34. Kasačný súd po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

35. Stavebný zákon v § 88 odsek 1 taxatívnym spôsobom vymenúva dôvody, pri existencii ktorých je stavebný úrad povinný nariadiť odstránenie stavby, pričom konanie v týchto prípadoch začína vždy zo zákona. V ust. § 88 ods. 1 písm. b) stavebný zákon rieši stavby nepovolené, t. j. ktoré boli postavené bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, ako aj stavby podliehajúce ohláseniu, a ktoré sa nedajú zdokumentovať kladným písomným oznámením stavebného úradu. Zároveň sa ale pripúšťa ich

dodatočné povolenie v prípade, že nie sú v rozpore s verejným záujmom. Či je nepovolená stavba v rozpore s verejným záujmom sa musí preukázať v konaní podľa § 88a stavebného zákona.

36. Sťažovateľka v konaní opakovane namietala že v danom prípade je potrebné na posúdenie presvetlenia resp. maximálneho prípustného zatienenia obytných miestností susediacej stavby manželov R. aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, týkajúcu sa umiestňovania stavieb v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest, argumentovala pritom záväzným stanoviskom Krajského pamiatkového úradu Prešov č. KPUPO-2015/5174-6/39307/Sab zo dňa 12.06.2015, v ktorom je uvedené, že predmetná stavba sa nachádza na území Pamiatkovej zóny E., evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, v registri pamiatkových zón pod č. XX. K tomuto aj kasačný súd pripomína znenie STN 73 0580 - 1 zmena 2 z októbra 2000, ekvivalentný uhol tienenia hlavných bočných osvetľovacích otvorov ostatných existujúcich alebo navrhovaných vnútorných priestorov s trvalým pobytom ľudí sa odporúča do 25°, nesmie však prekročiť 30°.... Ak oprávnené inštitúcie príslušnej obce jednoznačne vymedzia zóny obce so zvýšenou hustotou zástavby (najmä vo väčších mestách), nesmie ekvivalentný uhol tienenia hlavných bočných osvetľovacích otvorov existujúcich alebo navrhovaných vnútorných priestorov s trvalým pobytom ľudí prekročiť: 36° v súvislej radovej uličnej zástavbe v centrálnych častiach väčších miest, 42° v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest“.

37. Z tohto ustanovenia je jednoznačne zrejmé, že lokality v ktorých je prípustnosť vyššia ako štandardne akceptovaná miera zatienenia, môžu určiť iba príslušné inštitúcie obce, k čomu preukázateľne nedošlo. Je evidentné aj to, že krajský pamiatkový úrad nie je inštitúciou obce majúcou v kompetencii určenie takejto zóny, ak by tak urobili bolo by to v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy. Z nijakého predloženého vyjadrenia pamiatkového úradu však pre kasačný súd nevyplýva, že by sa vyjadroval k zaradeniu nehnuteľnosti žalobkyne do zóny súvislej radovej zástavby v mimoriadne stiesnených priestoroch historickej časti mesta kde je prípustný ekvivalentný uhol zatienenia do 42°, tak ako si to vykladá žalobkyňa. Je teda logické, že vzhľadom na absenciu vymedzenia zón mesta E. so zvýšenou hustotou zástavby je potrebné na problematiku presvetlenia existujúcich alebo navrhovaných vnútorných priestorov s trvalým pobytom ľudí aplikovať časť STN 73 0580 - 1 zmena 2, odporúčajúcu uhol tienenia do 25°, ktorý však nesmie prekročiť 30°. Vzhľadom na správne vyhodnotenie, že stanovisko krajského pamiatkového úradu nemá vplyv na riešenie prípustnosti zatienenia v danej lokalite, nebolo dôvodné vytýkať krajskému súdu, že sa s ním nevyporiadala.

38. Ustanovenie § 88a ods. 2 Stavebného zákona, ako rozhodujúcu podmienku pre (ne) nariadenie odstránenia stavby požaduje čo aj dodatočné splnenie podmienok pre povolenie stavby a preukázanie, že vydanie stavebného povolenia nie je v rozpore s verejným záujmom. Súčasťou podmienok pre povolenie stavby, je preukázanie dodržania všeobecných technických podmienok pre navrhovanie stavieb podľa § 47 stavebného zákona.

39. Podľa § 47 písm. a) stavebného zákona stavby sa musia navrhovať tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom aby stavba bola začlenená do územia v súlade s urbanistickými, architektonickými a environmentálnymi zásadami a požiadavkami ochrany prírody a krajiny a pamiatkovej starostlivosti tak, aby sa vylúčili negatívne účinky stavby na okolie z hľadiska ochrany zdravia a životného prostredia, prípadne aby sa obmedzili na prípustnú mieru

40. Požiadavky ust. § 74 písm. a) stavebného zákona sú štandardne premietané do územných plánov obcí, ako jedného zo stupňov územného plánovania, upraveného v § 1 stavebného zákona. Logicky územný plán obce v danom rozsahu určuje obsah a rozsah verejného záujmu, vrátane prípadného záujmu na výstavbe v súvislej radovej zástavbe v mimoriadne stiesnených priestoroch v historických centrách miest. V tejto súvislosti treba zmieniť, že pod pojmom „verejný záujmy chránené stavebným zákonom a osobitnými predpismi“ (§88a ods. 1 stavebného zákona) sa všeobecne rozumejú najmä ciele a zámery územného plánovania, vyjadrené územnoplánovacej dokumentácii, územnoplánovacích pokladoch, základné požiadavky na stavby podľa zákona a všeobecné technické požiadavky na

výstavbu, vrátane požiadaviek na stavby užívané s obmedzenou schopnosťou s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie upravené vo všeobecne záväzných právnych predpisoch.

41. Podľa názoru kasačného súdu pri aplikácii ustanovenia § 88 písm. b) v spojení s § 88a ods. 1 stavebného zákona na okolnosti prejednávanej veci jednoznačne vyplýva správnosť záverov stavebných úradov ako aj krajského súdu o tom, že by bolo v rozpore s verejným záujmom (ktorého odrazom je územný plán prijatý príslušným orgánom obce) ak by došlo k vydaniu dodatočného stavebného povolenia na stavbu sťažovateľky, Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu v historickom centre mesta E., keď sú v dôsledku stavby preukázateľne prekročené hraničné hodnoty tienenia obytných miestností susediacej nehnuteľnosti stanovené príslušnou časťou STN na 30°. Hodnoty prípustného zatienenia stanovené príslušnou STN sú pritom prostriedkom na to, aby sa vo vzťahu k nedostatku denného osvetlenia a preslnenia obytných miestností vylúčili negatívne účinky stavby na okolie z hľadiska ochrany zdravia a životného prostredia, prípadne aby sa obmedzili na prípustnú mieru

42. Kasačnému súdu nie je zrejmé, čím by mal byť v danej veci preukázaný súlad s verejným záujmom pri povolení nelegálne postavenej stavby, ktorá iným zasahuje do základného ľudského práva na priaznivé životné prostredie (čl. 44 ods. 1 Ústavy SR), pričom nespĺňa zákonné podmienky na výstavbu, ani prečo by právo na ochranu majetku (nadstavba a prístavba rodinného domu vybudované bez príslušných stavebných povolení) malo mať prednosť pred vylúčením negatívnych účinkov nelegálne vybudovanej stavby z hľadiska ochrany zdravia na okolie. Treba zdôrazniť, že sťažovateľka začala stavať bez stavebného povolenia v historickom centre mesta a až v dôsledku vykonaného štátneho stavebného dohľadu začala stavebníčka robiť kroky smerujúce k preukázaniu splnenia zákonných podmienok pre výstavbu. Javí sa málo pravdepodobné, že by k výstavbe bez povolenia došlo za situácie ak by stavebníčka bola presvedčená o tom, že rozsah a spôsob realizovanej nadstavby a prístavby rodinného domu v pamiatkovej zóne mesta E. je v súlade s platnými predpismi.

43. Pokiaľ sťažovateľka opakovane namietala porušenie koncentračnej zásady spočívajúcej v tom, že účastníkom konania manželom R. bola poskytnutá dodatočná lehota na vyjadrenie sa k podkladom stavebného povolenia, kasačný súd považuje za správne vyhodnotenie vykonané krajským súdom, že opísaným postupom stavebného úradu nebola sťažovateľka na svojich právach žiadnym spôsobom ukrátená.

44. S poukazom na vyššie uvedené právne závery, kasačný súd dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná, a preto ju v zmysle § 461 SSP zamietol.

45. K návrhu sťažovateľky na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti kasačný súd uvádza, že odkladný účinok kasačnej sťažnosti možno priznať na návrh sťažovateľa, resp. opomenutého sťažovateľa ako právny následok napadnutého rozhodnutia krajského súdu, a skutočnosť, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Pojem verejný záujem nie je v právnych predpisoch definovaný, posúdenie rozporu priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti s verejným záujmom závisí od okolností jednotlivého prípadu.

46. Vzhľadom na záver kasačného súdu o zákonnosti postupu a rozhodnutia správnych orgánov o nariadení odstránenia stavby „Stavebné úpravy - nadstavba a prístavba rodinného domu“ vo vlastníctve sťažovateľky z dôvodu nepreukázania súladu nepovolenej stavby s verejným záujmom, prejavovým obsahom schváleného a platného územného plánu Mesta E., kasačný súd nepovažuje za preukázanú nedôvodnú hrozbu závažnej ujmy, nakoľko napadnuté rozhodnutie žalovaného o odstránení stavby bolo aj v kasačnom konaní vyhodnotené ako vecne správne. Súlad priznania odkladného účinku s verejným záujmom preto nebolo dôvodné preskúmať a preto bol návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietnutý.

47. Len pre úplnosť kasačný súd uvádza, že v konaní nebolo možné akceptovať v kasačnom konaní predložené listinné dôkazy (13.6.2018), nakoľko kasačná sťažnosť je mimoriadny opravný prostriedok,

ktorého základom je preskúmanie právoplatného rozhodnutia krajského súdu pre rozhodnutie ktorého je v zmysle § 135 SSP rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia. Kasačný súd je pri preskúmaní právoplatného rozhodnutia krajského súdu, povinný vychádzať zo skutkového stavu, z akého vychádzal krajský súd. Prejednávaná vec nepatrí medzi zákonom stanovené výnimky v zmysle § 135 ods. 2 SSP. Z toho dôvodu by bolo nadbytočné v tomto konaní riešiť otázku, či predložené znenie územného plánu spĺňa zákonné požiadavky pre uznanie „jednoznačného vymedzenia zóny obce so zvýšenou hustotou zástavby“

48. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže sťažovateľka nebola v tomto konaní úspešná (§ 167 ods. 1 SSP) a pre priznanie náhrady trov konania žalovanému a ďalším účastníkom konania neboli splnené zákonné podmienky (§ 168, 169 SSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR jednohlasne (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.